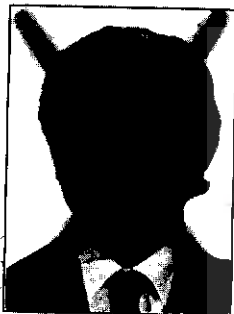

.....فیلم ضد اسلامی فتنه در یک نگاه

از موضوعاتی که در سال‌های اخیر به عنوان بخش گسترده‌ای از مسائل اجتماعی و فرهنگی در جوامع اروپایی مطرح است، حضور اسلام به عنوان دینی شناخته شده در فضای حاکم بر اجتماع و زندگی اروپاییان است. این همزیستی فرهنگی اسلام با سایر ادیان دیگر اروپا سابقه و تاریخچه‌ای پر رونق دارد که در این نوشتار مجال برای طرح آن نیست. اما در

سال‌های اخیر و خصوصاً پس از حوادث یازدهم سپتامبر این ارتباط میان فرهنگی به یکباره و با دخالت لابی‌های فعال مستقر در مراکز تأثیرگذار اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به هم خورد و وضعیت به صورتی پیش رفت که جامعه مسلمان متحمل بیشترین فشارهای اجتماعی در طول چندین دهه گذشته شد. این روند پر شتاب علیه اسلام در اروپا با انتشار سبک جدید و بی سابقه‌ای از تبلیغات ضد اسلامی در قالب انتشار و چاپ فراگیر کاریکاتورهای موهن نسبت به پیامبر عظیم‌الشأن اسلام به اوج خود رسید که در بسیاری از کشورهای غربی و البته اسلامی خشم مسلمانان را برانگیخت.

آنچه امروز به عنوان پروژه‌ای جدید برای این روند تهاجم گونه سازمان یافته، حرکت تازه دیگری علیه اسلام است. این اقدام جسورانه در ماههای آغازین سال ۲۰۰۸ میلادی با به نمایش گذاشتن فیلمی شبه مستند علیه اسلام بار دیگر فتنه‌ای جدید را نه تنها بر ضد

زندگی و حضور اجتماعی مسلمین در غرب بلکه علیه ایدئولوژی اسلامی و مبانی نظری اسلام نظیر مفهوم حیات‌بخشی چون جهاد و مهمتر از آن تقبیح قرآن به عنوان مانیفستی ضد حقوق بشری به نمایش درآورد. در همین راستا بوده است که سال گذشته گیت و ایلدرز سیاستمدار هلندی پیشنهاد طرحی را می‌دهد مبنی بر اینکه مسلمانانی که می‌خواهند در هلند اقامت داشته باشند، باید نیمی از قرآن را پاره کنند چرا که نیمی از این کتاب دینی را تعالیم خطرناک و اندیشه‌های تروریستی فراگرفته است و او بود که برای نخستین بار از قرآن به عنوان کتاب فاشیسم یاد کرد.

«فتنه» عنوان فیلم کوتاه و شبه مستندی است که در مارس ۲۰۰۸ در فضای یکی از سایت‌های ویدئویی قرار می‌گیرد و در مدت دو ساعت پس از انتشار آن بیش از یک میلیون و ششصد هزار بازدید کننده داشته است. سازنده این فیلم از سیاستمداران مطرح هلندی و از بنیانگذاران حزب ائتلاف برای آزادی و همچنین از طرفداران شناخته شده قوانین منع مهاجرت خصوصاً مهاجرت‌هایی که از کشورهای غیر غربی صورت می‌پذیرد می‌باشد. از دلایل آشکار نفوذ سیاست‌های صهیونیستی در انتشار این فیلم به اعتراف سازنده آن در مطبوعات هلندی زبان، ملاقات‌های وی با مقامات موساد و البته اولمرت و شارون و همینطور دیدارهای متعدد و پی در پی از تل‌آویو می‌باشد.

این فیلم کوتاه در پانزده دقیقه تنظیم شده است. موسیقی متن فیلم و چرخش‌های گزینشی دوربین و بخش‌های منتخب از حوادث یازدهم سپتامبر و انفجار قطار در مادرید و تصاویر دلخراشی از قربانیان حوادث مذکور به نوعی تلاش برای استراتژی مظلوم‌نمایی در برابر اذهان عمومی می‌باشد.

فیلم با هشدار نسبت به حوادث تکان‌دهنده آغاز می‌شود. اولین نما به تصویر قرآن اشاره دارد که گویی فتنه، برگی جا مانده از قرآن کریم است و همینطور در ادامه در پنج بخش و با اشاره به برخی آیات و سوره‌های قرآن (انفال، نسا، محمد)، مفاهیم ضد اسلامی را به جلو می‌برد و در قسمت پایانی پیام نهایی (stop slamisation) به مخاطب تزریق می‌شود. بدنه اصلی فیلم در پنج نما طراحی شده است.

بخش اول در جلب توجه مخاطب به مفاهیمی چون ماهیت تروریستی اسلام و در آمیختگی اسلام با خشونت تأکید دارد.

بخش دوم اشاره مستقیم به یهودستیزی مسلمین و همینطور جهاد فی سبیل الله به عنوان حرکتی برای مقابله با یهودیان معرفی می‌گردد. حتی در بخشی از یک مصاحبه تلویزیونی با کودکی خردسال و با استناد به صحبت‌های این کودک، یهودیان را از قول قرآن به قومی خوک صفت و بوزینه مسلک تشبیه می‌کند. در این هنگام موسیقی ملایمی بر متن حاکم می‌شود و بلافاصله تصاویر دلخراشی از حوادث یازدهم سپتامبر و برخی آموزش‌های نظامی مسلمانان به نمایش درمی‌آید.

بخش سوم با تصویر محمد بویری آغاز می‌شود، جوانی که تئودور ون گوگ فیلمسازی که به اسلام توهین کرده بود را به قتل رساند. در این بخش قسمتی از مصاحبه وی را نشان می‌دهد که می‌گوید: اگر فرصت فرار از زندان را داشتم و این موقعیت را داشتم که این کار را دوباره انجام دهم، والله همان کار را دقیقاً انجام خواهم داد. پس از این نما تصویر برمی‌گردد و پیام در آمادگی کامل ذهنی مخاطب، القا می‌شود.

* درس بگیری از تئودور ون گوگ

* درس بگیری از نمونه‌ای که شما توانستید ببینید.

* برای هزینه‌ای که با خونتان خواهید پرداخت.

این قسمت با نمایی از شمشیرهای به خون آغشته و پس زمینه‌ای از تظاهرات مسلمین در اروپا به پایان می‌رسد.

بخش چهارم اشاره کوتاهی به مقوله تغییر مذهب دارد و همین‌طور مزیت و برتری اسلام بر سایر ادیان به صورتی که خروج از این آیین برابر است با مجازات اعدام که در این بخش هیچ منطقی و دلیلی برای این موارد ذکر نشده است.

بخش پنجم با سخنان مرحوم آیت‌الله مشکینی در یکی از نمازهای جمعه قم آغاز می‌شود که اسلام را به عنوان دینی که قابلیت مدیریت جهانی را دارد، معرفی می‌کند. در ادامه به قسمتی از صحبت‌های رییس جمهور ایران اشاره دارد که وی هم پیام انقلاب را پیامی جهانی قلمداد می‌کند و اینکه این پیام در جغرافیا و زمان محدود نمی‌شود. پیام اصلی این قسمت توجه به انتشار سراسری و گسترده اسلام در جهان است که از آن با عنوان پروژه‌ای ضد تمدن غرب یاد می‌شود.

بخش بعدی فیلم از متن قرآن خارج می‌شود و به آینده اسلام در اروپا و هلند اشاره دارد. نمایش آمار جمعیت مسلمان در اروپا که بنا بر ادعای این فیلم به پنجاه و چهار میلیون نفر می‌رسد. در پس تصویر زنی مسلمان و محجبه در خیابان به مخاطب عرضه می‌گردد. فیلم با پاره کردن سخیفانه برگی از قرآن به پایان خود نزدیک می‌شود. این فیلم با پیام نهایی توقف اسلام‌گرایی و یا اسلامی‌سازی (stop slmisation) به پایان می‌رسد.

آنچه این بار در قالب فتنه‌ای جدید طراحی شده است، تنها بخش کوچکی از یک پروژه ضد اسلامی در غرب و ادامه دهنده توهین به مقدسات مسلمان در اروپاست.

فتنه‌هایی که در پس چهره‌های خندان نمایندگان پارلمان‌های کشورهای اروپایی جا خوش کرده است. گویا عده‌ای از ترس سقوط دولت‌های آزادی محور و پشتیبان حقوق بشرشان به استراتژی فرار از جلو متوسل شده‌اند و لحظه‌ای را برای تضعیف اسلام در غرب ضایع نمی‌کنند.

اگر این نبود، چندی پیش مؤسسات تحقیقات اجتماعی بروکسل اعلام نمی‌کردند که تا بیست سال آینده، اسلام دین اول مردم پایتخت‌های اروپایی خواهد شد. ترس از اشاعه اسلام در میان مردم فرهیخته و دانشگامیان اروپایی در نگاه اول در بردارنده مشی حق‌طلبی، و از زاویه دیگر واکنشی خصمانه نسبت به سیاست‌های دولت‌های اروپایی محسوب می‌شود. این امری ثابت شده است که هر چه تبلیغات علیه اسلام رونق بگیرد، دسته دسته بر مسلمانان افزوده خواهد شد و اتحاد و وحدت مسلمین با خداوند، کتاب و پیامبری واحد بیشتر تقویت می‌شود.

خیرت ویلدرز در یک نگاه کوتاه

خیرت ویلدرز تهیه‌کننده فیلم فتنه (۱۹۶۳ در شهر فنلو هلند) در خانواده‌ای کاتولیک به دنیا آمد ولی زمانی که بالغ شد از کلیسا برید. پس از پایان دبیرستان و گذراندن دوره‌ای در هنرستان بیمه‌های اجتماعی، دو سال در اسرائیل کار کرد. همزمان چند واحد درسی در رشته حقوق را از طریق دانشگاه «از راه دور» گذراند و چند سالی را نیز در مؤسسات بیمه‌های اجتماعی و درمانی کار کرد. در ۱۹۸۹ به عضویت حزب لیبرال - محافظه کار فی فی دی

درآمد. از ۱۹۹۰ تا سال ۱۹۹۸ که از جانب همین حزب به نمایندگی پارلمان انتخاب شد، مشاور امور اجتماعی فراکسیون پارلمانی حزب بود. از سال ۹۷ تا ۹۸ نیز عضو شورای شهر اوترخت بود. در سال ۲۰۰۴ بدلیل اختلافاتش با حزب از آن جدا شد و فراکسیون یک نفره گروه خیرت ویلدرز در پارلمان را تشکیل داد.

در پایان همین دوره پارلمانی، حزب پی فی فی را بنیان گذاشت و خودش رهبر آن شد.

فعالیت‌های سیاسی

ممنوعیت قرآن

سال گذشته ویلدرز در روزنامه فولکس کرانت اعلام کرد «قرآن باید ممنوع گردد چون کتابی فاشیستی است که به خشونت دعوت می‌کند» و آن را با «نبرد من» هیتلر مقایسه کرد که از زمان جنگ دوم جهانی به این سو فروش آن در هلند ممنوع است. او همچنین گفت خواندن قرآن در مساجد و محافل خانگی باید ممنوع گردد.

مسلمانان و مهاجرین

در سال ۲۰۰۶ ویلدرز خواهان حذف ماده یک قانون اساسی هلند (منع تبعیض)، بستن مرزها به روی مهاجرین غیر غربی و بستن مساجد و مدارس اسلامی برای حداقل مدت پنج سال شد. همچنین خواهان ممنوعیت وعظ پیش‌نمازهای خارجی و وعظ در زبانی غیر از زبان هلندی شد. ویلدرز مزاحمین خیابانی را تروریست خیابانی می‌نامد و اعتقاد دارد که اکثراً مراکشی و مسلمان هستند و باید از کشور اخراج شوند و اگر سن آنها کمتر از ۱۸ سال است، باید به همراه پدر و مادرشان اخراج شوند و می‌گوید: «کسانی که اینگونه وحشیانه رفتار می‌کنند از مهمان‌نوازی ما سوء استفاده می‌کنند و شایستگی گرفتن ملیت و پاسپورت هلندی را ندارند.» به نظر ویلدرز «وجود یک میلیون مسلمان در هلند زیادتر از حد معمول است و باید تعداد آنها کم شود. همچنین به نظر او بیش از نصف جمعیت زیر بیست و یک سال شهرهای بزرگی مانند آمستردام و روتردام خارجی تبار و بیشتر آنها مسلمان هستند که ارزش‌ها و هنجارهای هلندی را رعایت نمی‌کنند.

او راه حل دولت برای حل مشکلات خارجی‌ها را که مبتنی بر سرمایه‌گذاری بیشتر در

دوره‌های دو ساله شهروندی برای همه خارجی‌ها صرف نظر از مسلمان بودن یا نبودن آنها است، ناشی از کم‌جرثقی و بزدلی می‌داند. در این دوره‌ها بر یادگیری زبان، آشنایی با جامعه هلند و راهنمایی برای پیدا کردن کار تأکید می‌شود.

ویلدرز احترام برای عقاید مسلمانان را که در هلند تقریباً موقعیت دگراوندیشان را دارند، دیوانگی محض می‌داند. او وزیر فرهنگ خانم فوخه‌لار را که گفته بود «چند سال دیگر در هلند باید از سنت مسیحی یهودی اسلامی سخن گفت»، «عقب‌مانده‌ای می‌نامد که هر چه از دهشتش در بیاید می‌گوید.

خیرت ویلدرز از مخالفین سرسخت پیوستن ترکیه به اتحادیه اروپا است. او می‌گوید «ترکیه یک کشور اروپایی نیست بلکه اسلامی است. با اروپایی شدن ترکیه و با توجه به تفاوت سطح اقتصاد ترکیه و کشورهای اتحادیه اروپا، ۲ تا ۳ میلیون کارگر ترک به اروپا سرازیر می‌شوند و فرهنگ و هویت ما را تغییر می‌دهند. همچنین در همان آغاز اروپایی شدن ترکیه، حدود ده تا دوازده سال دیگر، اروپا باید ده‌ها میلیارد یورو برای رسیدن این کشور به استانداردهای اروپایی هزینه کند.

یکی دیگر از زبان‌های اروپایی شدن ترکیه، به نظر ویلدرز این است که «پس از پیوستن ترکیه به اروپا باید ارتشش را بدون پادگان‌ها فراخواند. در سالی که دولت سکولار در ترکیه توسط ارتش نگاهبانی می‌شود.» به عبارت روشن‌تر ویلدرز اعتقاد دارد که جدایی دین از دولت در ترکیه نهادینه نشده و نگاهداری آن به قدرت و نفوذ و در صورت لزوم سرکوب ارتش نیاز دارد در حالیکه مطابق قوانین اروپا ارتش حق دخالت در سیاست را ندارد.

ساختن فیلم ضد قرآن

در ۲۸ نوامبر ۲۰۰۷ ویلدرز در روزنامه تلگراف اعلام کرد که در حال ساختن فیلمی درباره قرآن تحت عنوان فتنه است. فتنه یا در تلفظ هلندی فتنّا، فیلم کوتاه پانزده دقیقه‌ای است که با اندکی تأخیر در ماه مارس نمایش داده شد.

ویلدرز در وبلاگ خود در تاریخ ۳۰ نوامبر ۲۰۰۷ می‌نویسد: با نمایش فیلم فتنه قصد دارد بگوید که قرآن یک کتاب قدیمی غبارگرفته نیست بلکه هنوز بهانه و منبع الهام برای ناروامداری، قتل و ترور است!

صاحب‌نظران می‌گویند: مطمئنند که در فیلم ویلدرز فرازهای خشونت‌بار قرآن با تصاویر عملیات تروریستی مسلمانان مانند حمله به برج‌های دوقلو در هم آمیخته شده است و در پایان فیلم ویلدرز قرآن را پاره می‌کند و در آتش می‌اندازد.

ویلدرز در مصاحبه‌ای مجدداً با روزنامه تلگراف در ۲۶ ژانویه ۲۰۰۸ می‌گوید فیلم فقط در باره قرآن نیست بلکه «در میان صفحات قرآن نیز بازی می‌شود... کناره‌های صفحات قرآن تمام مدت کادر فیلم را تشکیل می‌دهند و متونی که در قرآن شرح داده شده است، نشان داده می‌شود.»

در نمای آغازین در سمت چپ تصویر، جلد قرآن و در سمت راست این جمله دیده می‌شود. «اخطار: این کتاب شامل تصاویر شوک‌آور است.» ویلدرز می‌گوید: «پس از نمای آغازین، کتاب باز می‌شود و تصاویر عمدتاً مربوط به قرائت امروزی از اسلام مشاهده می‌شوند. این تصاویر می‌توانند گردن‌زنی در عراق، سنگسار در ایران یا اعدامی در عربستان سعودی باشند.»

واکنش‌های سیاسی

نگرانی در مورد نمایش فیلم فتنه آنقدر زیاد بود که وزیر خارجه، دادگستری، کشور و امور عمومی در منزل نخست‌وزیر با مشاور امنیت ملی و مبارزه با تروریسم آقای جیبه یوسترا جلسه محرمانه‌ای تشکیل دادند و در باره پیامدهای احتمالی نمایش فیلم ویلدرز گفتگو کردند.

پیتر فان خیل، رهبر فراکسیون پارلمانی حزب س‌د‌آز ویلدرز تقاضا می‌کند که از نمایش فیلم ضد قرآن خودداری کند و در مقابل تأکید ویلدرز بر حق آزادی بیان در یک کشور دمکراتیک، می‌گوید: «این موضوع ارتباطی با آزادی بیان ندارد. حرف این است که آقای ویلدرز هم باید در مقابل پیامدهای احتمالی که نشان دادن این فیلم برای امنیت شهروندان و منافع اقتصادی هلند دارد، احساس مسئولیت کند.»

وزیر امور خارجه ماکسیم فرهاخن و وزیر دادگستری ارنست هیرس بالین روز چهارشنبه ۲۷ فوریه طی گفتگویی در باره پیامدهای احتمالی نشان دادن این فیلم مانند تظاهرات در

داخل کشور و همچنین حمله احتمالی به سفارتخانه‌ها و خسارت به مؤسسات تجاری و غیر انتفاعی هلند در خارج از کشور به ویلدرز هشدار دادند.

آن‌ها به طور مشخص به بایکوت احتمالی مؤسسه تولیدی مواد لبنی کامپینا و تهدیدات طالبان مبنی بر حمله به نظامیان هلند در افغانستان اشاره کردند. فرهاخن گفت ویلدرز «نمی‌تواند شانه‌هایش را بالا بیندازد و بگوید (حمله به سفارتخانه‌های هلند) مسئولیت او نیست بلکه باید به پیامدهای کاری که می‌کند جدی فکر کند. به نظر فرهاخن فقط آزادی بیان مهم نیست بلکه زندگی‌ها و منافع‌ها که در اثر نشان دادن این فیلم می‌توانند نابود شوند نیز مهم هستند.

یپ ده هوپ اسخفر وزیر سابق امور خارجه هلند و رئیس فعلی پیمان ناتو نیز نگرانی خود را از نمایش این فیلم بیان کرد. نخست‌وزیر هلند نیز در یک مصاحبه تلویزیونی گفت ویلدرز با «نمایش فیلمش اعمال تروریستی علیه منافع هلند را مشروعیت می‌بخشد» و از ویلدرز خواست که از نمایش فیلم صرف نظر کند. نخست‌وزیر هلند همچنین همتایان اروپایی خود را در جریان وقایع و مخاطرات احتمالی مربوط به نمایش این فیلم قرار داد. وقتی که به ویلدرز می‌گویند که او در برنامه سیاسی فقط یک موضوع را گنجانده است و آن ضدیت با اسلام و خارجی‌ها است، مدعی می‌شود که برنامه‌های دیگری نیز برای پیشرفت جامعه هلند دارد. اما واقعیت امر غیر از این بود. در یک نظر سنجی که همین اواخر انجام شد ویلدرز بعنوان «بداقبال‌ترین» فرد مشهور در هلند انتخاب شد. سیاستمداری «تک بعدی» که پس از چند سال فعالیت سیاسی و داشتن ۹ کرسی در پارلمان هنوز منشأ امر خیری برای طرفدارانش نشده است. هدف و تصمیم‌گیری سیاسی براساس منافع حزبی و طبقاتی یا براساس منافع اکثریت جامعه رقم زده می‌شود. در دموکراسی مدل چند حزبی هیچ فرد یا حزبی به تنهایی نمی‌تواند به اهداف خود نایل گردد. به همین دلیل افراد و احزاب برای رسیدن به اهداف سیاسی‌شان در پی تفاهم و سازش با نیروهای سیاسی دیگرند. ویلدرز تاکنون برای هیچ‌کدام از سیاست‌های رادیکالش موفق به جلب آرای موافق نیروهای دیگر، حتی راست‌گرایان، نشده است.

بنابراین با سود بردن از کارکرد رسانه‌ها سعی دارد مدام در مرکز توجه میدان سیاست

باشد و حمایت دسته‌بخصوصی از رأی دهندگان را به خود جلب کند. ممکن است این سیاست ایجاد شکاف مصنوعی در جامعه در کوتاه مدت آنگونه که نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند، برای ویلدرز سود انتخاباتی داشته باشد اما در بلندمدت، مانند نمونه‌های قبلی آن، سیاست ناکامی خواهد بود.

در رد این تفکرهای کفرآمیز و اثبات حقانیت اسلام عزیز همین بس که در پس انتشار فیلم ضد اسلامی فتنه، گرایش مردم هلند بویژه مسلمانان به قرآن بیشتر شد. به گزارش سرویس بین‌الملل برنا به نقل از المحيط بر اساس گزارش مطبوعات هلند، انتشار فیلم فتنه نتایج معکوسی در مقایسه با اهداف سازنده آن داشته و باعث شده مردم آمستردام به کتابخانه‌هایی که کتب اسلامی از جمله ترجمه الکتریکی قرآن ارائه می‌کند روی آورند. بنابراین گزارش خرید گسترده نرم‌افزار قرآن به زبان هلندی باعث شده است در مدت دو روز این محصول در بازار هلند تقریباً نایاب شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی